

Universitetets forskningsutvalg

Møte 11. desember 2019

12:30 – 14:30

Kollegierommet

Muséplassen 1

Referat - utkast

Medlemmer til stede: Margareth Hagen, Anne Beate Maurseth, Anne Marit Blokhus, Eyvind Kolflaath, Anne Marit Blokhus, Anne Helen Mydland, Gro Mjeldheim Sandal, Aino Hosia, Marit Bakke, Ragnhild Muriaas

Forfall: Anders Trohjell

Viserektor Annelin Eriksen møtte på sak 39/19.

Fra administrasjonen: Benedicte Løseth, Birgit Falch, Bjørn Einar Aas, Bjug Bøyum

- I. **Godkjenning av innkalling og sakliste**
Innkalling og sakliste ble godkjent. Fire saker ble fremmet under eventuelt.
- II. **Referat fra møte 20. november**
Referatet ble vedtatt med endringer som fremkom i møtet. Utvalget hadde kommentarer til beskrivelse av oppnevningen av arbeidsgruppen for kvalitet i forskning.
- III. **Saker**

FU 39/19	<p>Institusjonelle internasjonale forpliktelser i nettverk og andre samarbeid. Bjørn Einar Aas orienterte. Saksforelegg var utsendt med saklisten. Saken var basert på en rapport med utredning om UiBs internasjonale forpliktelser, behandlet i universitetsstyret 28.11.2019 og tilgjengelig på UiBs nettsider.</p> <p>Rapporten dokumenterer ulike typer samarbeidsorganer, fra internasjonale allianser, sentre, bilaterale avtaler og organisasjonsmedlemsskap. Universitetsstyret vedtok å gjennomgå samarbeidene med tanke på å etablere strategisk porteføljestyring.</p> <p>Utvalgsleder stilte spørsmål om Fus rolle – hva skal FU ha ansvaret for, hvilke utvalg hører mest hjemme under FU?</p> <p>Det ble påpekt at samarbeidene kan representere et uutnyttet potensiale for UiB. Det ble også stilt spørsmålstegn ved hvorfor enkelte av samarbeidene var lite brukt. Dersom de kun er relevante for få fakultet, vil det kanskje være relevant å flytte aktiviteten til fakultetet. Det kan også være tilfeller der samarbeid som er inngått på toppnivå, der forskningsutførende nivå i liten grad har vært involvert. Forskere og forskergrupper etablerer i stor grad nettverk for faglig samarbeide utenfor de institusjonelle nettverkene. Men nettverkene kan også være strategisk viktige overfor politiske aktører, finansierer o.a, og derfor kan det være viktig å være del av sterke nettverk.</p> <p>Det ble stilt spørsmål om hva porteføljestyring ville innebære. Det ble fremhevet at det å få informasjon om virksomhet og nytte var en del av bildet. Styringsgruppen hadde ikke konkludert med om enkeltsamarbeid burde termineres. Utvalget etterspurte en økonomisk dimensjon i informasjonen – hvor mye samarbeidene kostet både direkte og i form av arbeidstid brukt på oppfølging og møter.</p>
-----------------	--

	<p>Det er også viktig at UiB følger opp nettverkene på relevant styringsnivå, og at de som møter i samarbeidene har et klart mandat til å agere på vegne av UiB.</p> <p>Utvalget ba om å få fremlagt en oversikt over hvilke nettverk som er hører hjemme under utvalget ansvarsområde, samt forslag til kriterier som kan legges til grunn for porteføljestylingen. Utvalget ba om presentasjoner av 2-3 nettverk som eksempler på hva som inngår i porteføljen i kommende møter.</p>
FU 40/19	<p>ARQUS-alliansen. Presentasjon v/ fungerende seksjonssjef Birgit Falch</p> <p>Birgit Falch orienterte om selve samarbeidet, hvilke arbeidspakker/action lines som er definert for treårsperioden, og hvilken rolle UiB planlegger i arbeidspakkene. UiB har lederansvar for action line 7, «Engaged european citizen», men er bredt involvert. En utfordring er å fylle alle posisjoner der UiB skal være representert, på kort tid.</p> <p>Det ble stilt spørsmål ved økonomien i prosjektet. UiB har en egenandel til formålet på 5 millioner kroner i tre år.</p> <p>Utvalget tok saken til etterretning og ba om å bli orientert om utviklingen videre i løpet av 2020.</p>
FU 40/19	<p>NORHED</p> <p>Saksforelegg og høringssvar var utsendt med saklisten.</p> <p>Bjørn Einar Aas orienterte. NORHED-programmet er under revisjon. Tidligere program rekrutterte studenter til lærested i nord, mens målet med NORHED har vært å styrke utdanningsinstitusjonene i sør.</p> <p>Høringssvaret framhever at UiBs preferanse er en rammeavtale mellom NORAD og institusjonene som forvaltningsopplegg for neste fase av programmet, i tillegg til et forenklet rapporteringsopplegg. Det vil være den mest fleksible løsningen, ikke minst av hensyn til behovet for å bygge globale forskningssamarbeid som er symmetriske og langsiktige. Et forsterket samarbeid med NORAD vil kunne gi UiB ytterligere muligheter for å bygge partnerskap som kan løse globale samfunns- og bærekraftutfordringer gjennom forskning og utdanning.</p> <p>Utvalget kommenterte rollefordelingen mellom partnere. Det ble spurt om UiB ville ta på seg mer ansvar. Det er ikke hensikten. UiB er generelt opptatt av mest mulig styring fra partnere i sør.</p> <p>Utvalget tok ellers saken til orientering.</p>
FU 41/19	<p>UH-nett vest</p> <p>Saken ble utsatt til neste møte</p>
	<p>Eventuelt</p> <p>Nansen-initiativet</p> <p>Ny handlingsplan for Nordområdene (Nansen-initiativet) distribuert på møtet.. En arbeidsgruppe for oppfølging av planen skal nedsettes. Utvalget foreslo at fakultet som ikke hadde vært representert, kan komme med i styringsgruppen som skal etableres.</p> <p>Gjennomslag i ERC</p> <p>Margareth Hagen orienterte. UiB har hatt lite tilfredsstillende utvikling i ERC-tildelinger det siste året. Kun et stipend er tildelt gjennom konkurranse, mens UiO har fått 11 og</p>

NTNU har fått to. Særlig er det utfordrende at antallet søknader til Starting grants har gått ned. Bare fire søkte til 2019-utlysningen, mot 21 ved UiO. Saken har høyt fokus i universitetsledelsen, og tilsier at en må se på rutiner og støtteapparat på nytt.

Utvalget kommenterte utfordringer i mobiliseringsarbeidet.

- Mindre fakultet kan oppleve at det er få relevante kandidater særlig til starting grants på grunn av få rekrutteringsstillinger og yngre forskere.
- Mange oppfatter at det er en høy terskel for å søke, og betydelig nederlag å få avslag, til dels skam
- Søknadene krever stor arbeidsinnsats og dels frikjøp.
- Andre universitet er kvalitativt bedre innen brede fagområder og derfor flinkere å få gjennomslag på søknader

Flere medlemmer påpekte behov for å senke terskelen for å fremme søknader. Ved UiO er det i større grad forventet at unge forskere skal fremme søknader til EU.

Utvalget ønsket å få fremmet en ny sak med analyse av suksessfaktorer, tiltak og prosesser ved andre universitet, særlig UiO.

SFF-utlysningen 2020

Margareth Hagen orienterte om forskningsrådets planer for SFF-utlysningen 2020. Det ser ut som at NFR vil presentere en foreløpig utlysning i februar, og en endelig utlysning i mai. Særlig er det regler knyttet til kjønnsfordeling som må klargjøres.

Det ble uttrykt bekymring over at utlysningen vil presentert i flere omganger, og at UiB vil få utfordringer med å møte kravet om 40% kvinneandel av senterledere. Utvalget tok ellers saken til etterretning.

Møteplan for 2020 og saksfelt for utvalget.

Møteplan var sendt ut med møteinnkalling. Utvalget ba om at korrigeret møteplan ble sendt ut raskt, samt kalenderinnkallinger.

Utvalgets rolle ble tatt opp til drøfting, med særlig vekt på hvilke saker som ble fremmet for utvalget og hvordan de ble utferdiget. Det ble påpekt at det var viktig at utvalget var koblet på alle saker som handler om forskning.

Det ble også påpekt at det var viktig at satsingsområdene ble koblet til og representert i FU. Disse representerer et selvstendig organisasjonsnivå med særlig vekt i universitetets strategi.

